

TALLINNA

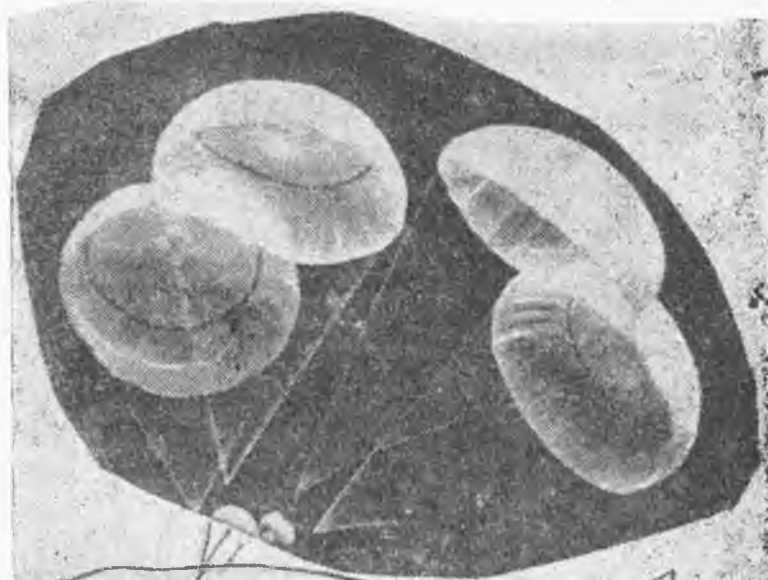
POLÜTEHNIK

Nr. 4 (536)

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, ELKNÜ KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

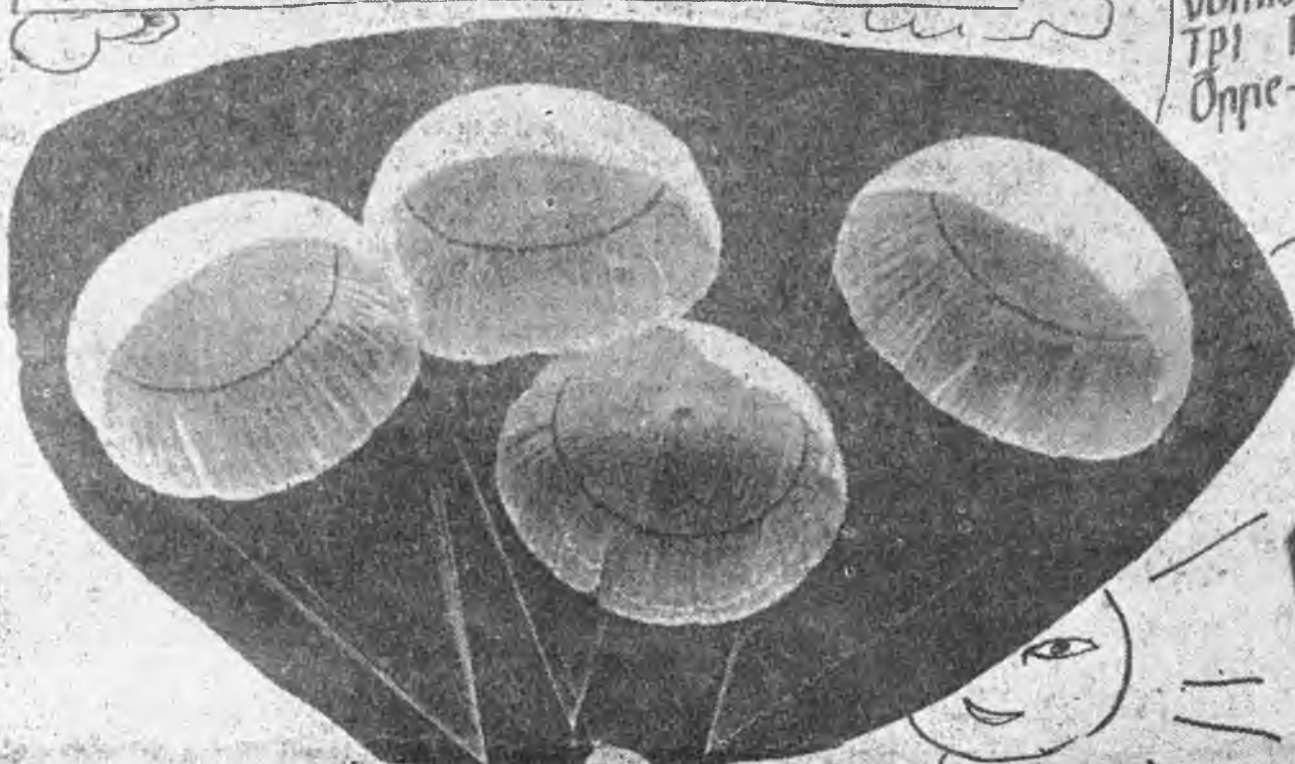
XX aastakäik

Reedel, 7. veebruaril 1969

Rektoraadile:
Valduste viljakat haldamist.
Võimsate finantskraanide leidmist.
TPI lõplikku sündistutamist.
Õppe- ja teaduse teel - edukat juhtimist

Soove kevadsemestriks

Tudengeile:
"Sessil" viite viljakust.
Hoogsat isetegevust.
Rohkem ÜTÜ-s agarust.
Enam endaalgatust.

Õppejõududele:
Instituudi kulul - kuldseid suid.
Uusi sisuselgeid õpikuid.
Mitte joosta üle muru tudengite
eeskujul.
Eksamitel - mitte lasta võimulseda
tujul.

Seda soovib Teile algaval semestril Otlo Rootsi värssidega
"Tallinna Polütehnik"

Kohalike nõukogude valimiste eel

Kohalike nõukogude valimiste läbiviimisel loovad meie õppeasutuse pere liikmed aktiivselt kaasa.

TPI õppeprorektor dotsent Eduard Schmidt täidab Tallinna Linna Tööraha Saadikute Nõukogu Valimiste Linnakomisjoni esimehe ülesandeid. Ke krajooni Tööraha Saadikute Nõukogu Valimiste Rajoonikomisjoni liikmena on tegev õhtuse teaduskonna dekaan dotsent Heino Ross.

Tallinna linnanõukogu ja Keskrajooni t... ahva saadikute nõukogu valimiste ringkonnakomisjonidesse on esitatud 75 õppejõudu, teenistujat ja üliõpilast.

Eile toimunud koosolekul seati üles 28 esindajat valimiste jaoskonnakomisjonide koosseisu. Oppeasutuse kollektiiv korraldab tööd valimisjaoskondades nr. 57 ja 58 ja energeetikatsaduskond võtab osa valimisjaoskonna nr. 63 tegevusest.

Instituudi parteikomitee kinnitas tööplaanid valimiste ettevalmistamise perioodiks. Meie õppeasutuse sefusse all olev Valijate Klubi (asub majavalitsuses nr 83 Ed. Vilde tee 18) teenindab valimisjaoskondi nr. 57, 58 ja 59. Tegevuskavas seisavad loeng rahvusvahelisest olukorrast, kohtumised Keskrajooni nõukogu praeguste saadikute ja uute saadikukandidaatidega. Valijad-üli-

õpilased kohtuvad Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi osakonnajuhataja E. Silvetiga ja ürituse pealkirjaks on «Nõukogude funktsioonidest ja tööprobleemidest». Märtsikuu üritustest märkigem veel noorte valijate õhtut. Üritustel esinevad instituudi isetegevuslased ja vaadatakse filme.

Valijate Klubi esimeheks on teadusliku kommunismi kateedri assistent Aare Laanemäe.

Lähemal päevil asub informaatore te-agitaatorite kollektiiv valimiseelsele selgitustööle elanikkonna hulgas.

A. REBANE

Meie instituudis

ASUB KAKS KESKRAJOONI VALIMISJAOSKONDA.

VALIMISJAOSKONNA NR. 57 (TPI ÕPPEKORPUS) PIIRKONDA KUULUVAD: AKADEEMIA TEE PAARISNR. 32 JA 34, BASSEINI, EHITAJATE TEE ÜKSIKNR. 15—37 JA NR. 4, KASTE, KÜLMALLIKA, KÜLMALLIKA PÕIK, LOHU, RAJA, SOO, SOONE, SOONE PÕIK, TIIGI, TREPI, TRUMMI JA TRUMMI PÕIK.

VALIMISJAOSKONNA NR. 58 (UHISELAMU, AKADEEMIA TEE 7) PIIRKONDA KUULUVAD: AKADEEMIA TEE ÜKSIKNR. 5 JA 7 NING PAARISNR. 4—16 JA 22.

Ettevaatust — eksamisesioon ehk ära hüppa vette tundmatus kohas!

Kirjatükil ei ole midagi tegemist ujumisega ja vettehüppamisega, kuid see tikutoosi etiketilt laenatud lauselõik tahab rõhutada eksamitest põhjustatud situatsiooni ohtlikkust.

Võiks ka kujutada, et üliõpilane, eriti aga esimese kursuse oma, sarnaneb mõnetigi ujujaga, kes sukeldub teaduse merde. Kui ta on suutnud selgeks õppida selle mere kaldajoone ja põhja ning oskab ka ujuda, lä-

valmistamist sessiooniks, koosolekute rääkimata. Allakirjutajal on jäänud sageli mulje, et selles suhtes me sarnaneme mõnevõrra tööstustevõtjatega, kes ühe kuuga püüab lüüa täis terve kvartali plaani.

Aga mida siis teha? Eksamisesioonid (mitte eksamid) ära jätta? Seda on proovitud teha, kuid tulemused olid kahjuks sarnased tundmatus kohas vettehüppaja saatusega. Mulle aga tundub, et see mõte ei ole päris lootusetu, olgugi et TPI tingimustes on seda kahtlematult raskem läbi viia kui mõnes sellises instituudis, kus konkurss on 10:1.

Et eksamid sooritada, peab aine olema omandatud (mitte pähe tuubitud) teatud aja vältel. Ilmselt on olemas mingi optimaalne

olevat 1001 sõnkrivarianti.

Tuleks hakata uurima ja ka proovima meetodius ja administratiivseid vahendeid üliõpilaste suunamiseks süstemaatiliselt tööle. Siin annab kahtlematult palju ära teha, sest mõningaid kogemusi on olemas nii meie instituudis kui ka teistes meie maa kõrgemates koolides.

Kui me jõuame nii kaugele et 100% (mitte aga 10% nagu praegu) meie üliõpilastest töötaks süstemaatiliselt, siis peaks eksamisesioon kujunema tegelikult puhkuseperioodiks, sest sellisel juhul on iga üliõpilane suuteline eksameid sooritama ilma eriliste pingutusteta.

Ja mis oleks siis sellise sessiooni mõte? Teadmiste kontrollimiseks, eriti vanematel kurstustel, võib leida teisigi vahendeid kui maraton eksamisesiooni.

SESSIOONI

aeg teatud aine jaoks, olenevalt omandaja võimetest. Millised on siin sõltuvused ja kuidas tuleks õppida, selle kohta on kõrgema kooli osas väga vähe teada. Kuid on kindel — tuleb õppida süstemaatiliselt. Avastus, eks ole! Kahjuks aga enamik üliõpilasi seda ei tee, olgugi et teavad seda. Kui õppimise põhiperioodiks kujuneb sisuliselt 4–5 eksamiselset päeva ning kui kõik selle aja vältel pähe ei mahu, läheb osa taskusse, varukasse või mujale. Asjatundjad kinnitavad, et

deid kui maraton eksamisesiooni. Ülaltoodud mõtted on mõnevõrra süstematiseerimata ja ritta panemata. Kuid kahtlematult leidub teisigi sõnavõtjaid antud teemal. Kas siis pro või contra, asjale kasuks tuleb see igal juhul.

E. UUS

JÄREL-

EKSAMI-

heb asi libedasti. Vastasel korral murrab aga kaela. Nii ka eksamid. Õppisid aine ära — on kõik korras. Jätsid õppimata — kukkusid sajaprotsendilise garantiiga läbi. Üldse tuleb tunnistada, et eksamisesioonid on üks õnnetu ettevõtmine. Nõrk õppeedukus on just tingitud eksamisesioonidest, sest üliõpilased kukuvad läbi peamiselt sellel sessioonil. Samuti tekib massiline üliõpilaste väljalangevus eksamisesioonil saadud mitterahuldavatest hinnetest. Teatud ärevusega ootavad vastavat sessiooni kõik, alates kõige kõrgemast, s. t. rektorist ja lõpetades üliõpilasega, s. t. sellega, kes eksamid sooritab. Pinget suurendab veelgi see, et viimase sessiooneelse kuu (detsember, mai) algusest alates suureneb mitmesuguste käskkirjade ja korralduste arv, mis kohustavad alustama ette-

«Kuidas töötab elektriline gaasianalüsaator?» (kahekõne kommentaaridega)

Ü: «Kuidas töötab elektriline gaasianalüsaator?»

Ü: «Ta töötab nii et... soojusjuhtivused peavad olema erinevad... Kõigepealt me kalibreerime tema õhuga, nii et osuti läheks nulli. Siis keerame kraani nii, et uuritav gaas läheks läbi selle, nõh, õlgelemendi. Siis muutub takistus ja seda näitab meile mingi väga tundlik mõõdurist. Ja siis on seal veel kasutatud silda, et näit oleks suurem. Seda toidetakse alalisvooluga läbi ampermeetri, mis enne tuleb ajada konstantseks viie minuti jooksul...»

Ü: «Milles seisneb analüsaatori töötamise põhimõte? Miks muutub aparadi näit gaasi koosseisu muutudes?»

Ü: «Soojusjuhtimise erinevuses.»

Ü: «Selgitage, palun lähemalt! Missuguses erinevuses?»

Ü: «Erinevatel gaasidel on erinev soojusjuhtivus. Näiteks süsihappegaas. Ja õhk. Kõige suurem on ta vesinikul. Seepärast tuleb gaasist vesinik välja põletada erilises seadmes.»

Ü: «Ehk seletaksite, kuidas on ehitatud analüsaatori õlgelement.»

Ü: «Peenikesest plaatina- traadist. See on paigutatud metallist plokki, et soojust eemale juhtida.»

Ü: «Missugust soojust? Mil- lest tekib siin soojus?»

Ü: «Elektrist muudugi. Elekter muutub soojuseks.»

Ü: «Kus nimelt?»

Ü: «Traadis... ei, gaasis... ei, traadis ikka. Ja kui gaasi koosseis muutub, siis ta muutub samuti.»

Ü: (hakkab ilmutama kannatamatuse tundemärke) «Kes tema?»

Ü: (hakkab ilmutama segaduse tundemärke) «...See takistus.»

Ü: «Õelge vähemalt seda, missugust gaasi füüsilist parameetrit see analüsaator sisuliselt mõõdab? Mis mõjutab otseselt aparadi näitu?»

Ü: (ilmses segaduses) Aparadi näitu mõjutab... mõjutab... selle näidu väärtust!»

Kas on nüüd arusaadav, kuidas töötab elektriline gaasianalüsaator?

Üliõpilaste küsitlemisel esineb sageli olukord, kus rahuldavad või isegi head teadmised jäävad esitamata puuduliku väljendus- oskuse tõttu. Kuigi kõnekunst on raskesti õpitav ja enamiku inimeste (ka allakirjutajal) osaks jääb vaid üksikute täiesti heade kõnemeeste kadestamine, on rahuldava väljendusoskuse omandamine võimalik (ja tarvilik) igale inimesele, insenerist rääkimata.

Ülaltoodud «uduse jutu» põhjused võivad olla järgmised:

- 1) puudulikud teadmised
- 2) lohakus ja hoolimatus vastuse sõnastamisel
- 3) vähene väljendusoskus.

Kuigi arvestustel ja eksamitel võib kohata kõiki kolme põhjust, püüan alljärgnevalt anda paar nõuannet kolmandast hädast vabanemiseks.

1. Ärge unustage vanasõna: «Enne mõtle, mida tahad öelda, siis ütle.» Viiv aega vastuse plaani läbimõtleamiseks pole kunagi keelatud, sest aja kokkuvõtteid täiendavate küsimuste arvelt tasub selle alati.

2. Ärge mõelge sellele, et küsija ise teab ja mõtleb kõik juurde, mis vastaja vahele jätab. Kujutage, et räägite inimesele, kes asja ei tunne.

3. Tuleb selgelt piiritleda, mida on küsitud, ja ainult sellele ka vastata. Kahekõnes toodud küsimusele näiteks võib vastata kahes, hädapärast ka kolmes laadis: füüsilise põhimõtte, konstruktsiooni ja käsitamise seisukohalt. Valinud ühe, tuleb sellest «peajoonest» kinni pida, mitte aga nii, nagu näiteks toodud «vastuse» korral. (Joonis 1 — all)

4. Kirjeldavad ja seletavad vastused ehitatakse enamasti ikka üldtuntud põhimõtte: üldiselt konkreetsele. Sellele võib lisada analoogseid juhtmõtteid: tervikult detailile, nimetuselt otstarbele, põhjendusel viitele jne. Üks tuhandest võimalikust vastusest meie küsimusele oleks kokkusurutud vormis järgmine:

«Elektrilise termokondukto- meetrilise gaasianalüsaatori töö põhineb gaasi soojusjuhtivuse mõõtmisel. Tundlikuks elemendi- ks on plaatinatraat, milline konstantse alalisvooluga hoitakse kõrgendatud temperatuuril. Traati ümbritseb uuritav gaas, mille kaudu juhitakse eemale traadis eralduv soojus. Gaasi soojusjuhtivusest oleneb sellises olukorras traadi tasakaalutem- peratuur. Temperatuurist oleneb traadi elektriline takistus, mida mõõdetakse. Aparatuuri tund- likkuse suurendamiseks on mõt- teskeemi lülitatud neli tundliku elementi...» jne.

Näeme, kuidas seletus, käigus võib tema ülesehituse süsteem muutuda, vahelduda, jääb aga loomulik ja vajalik sisemine struktuur.

(Joonis 2 — paremal)

Skeemi lõpust algusesse tagasi näitav kriipsjoon tähistab umbes niisuguseid kokkuvõtlikke sõnu: «... ja niimoodi ongi riis- ta näit sõltuv uuritava kahe- komponendilise gaasisegu koos- seisust.» Seletuse selline lõpeta- min tagasipöördumisega lähte- probleemi juurde on komposi- tsiooniline võte, mille järgi näida- takse, et see, mida taheti öelda, on öeldud. Nii lõpetatud jutu kohta võib öigustatult öelda

TÖÖ PÕHIMÖTE

E H I T U S

KÄSITAMINE

Iga järgmine tundub kergemana

On seljatega järjekordne ek- samisesioon. Ja nii imelik kui see ka on, tundub iga järgmine sessioon kergemana. Tasa-pisi hakkab kaduma see ärevus- elevus, mis eriti tugevasti va- litses just esimese sessiooni ajal. Iga eksamiga omandab üliõpila- ne rohkem kogemusi ja julgust. Kõige tähtsam on muudugi, et tudeng usuks endasse, oleks eneses kindel. Kui sa oled kogu semestri vältel tugevasti tööd teinud ja enne eksamit veel korralikult korranud, siis ei saa ju loota «põrumist». Pealegi tundub nii mõnigi eksam liht- salt õige väikese närvikõdina, kui õppejõud ei unusta isegi üli- õpilasele nii hirmsal ajal huumor- imeelt. Ja nii saab tahes-taht-

matult üle väikesest pabinast. Minu arvates ei tuleks jagada eksameid kergeteks ja raske- teks. Kahtlematult on üheks eksamiks kergem õppida kui tei- seks, kuid siin on siis «siüdi!» semestri jooksul tehtud töö ulatus ja põhjalikkus.

Eltoodust tuleneb — kes ei küüva, see ka ei lõika. Kuid siis- ki on kerge tunne, kui «sess» on jälle möödas ja hea meel, kui jällegi on jõutud järgmise versta-postini õpingute pikal teel.

KOIDU LAIDRE

Asjalikke nõuandeid endast noorematele

Üks «sess» on jälle möödas. Minu asi poleks küll sõna võtta (eksameid ma ise seekord ei tei- nud), kuid vaikida ka kuidagi ei saa.

Ah, et miks ma siis topin oma isiklikku nina sinna, kus selle tarvis auku ees pole? Tõsi, olen juba nime poolest diplomand ja igasugune vaimu ära närimine seoses eksamitega mulle enam korda ei lähe. Minu ülesanne on diplomitöö kokku panna ja siit koolist kähku tootmisse minna. Aga enne veel tahan teile üht- teiselt õpetlikku ütelda.

Kui mina Teie seisuses olin, siis alles oli tudengil kontimöö- da elu. Keegi ei palunud sind instituudis: kiire korras lahku- da, kui juhtusid kas viis või

siis soovitan: olge selle distsi- pliiniga ettevaatlikud! Kui asi siis- ki sandisti on ja kolmas (ning viimane) lootusetu käik parata- matuks osutub, siis ei jää muud üle kui jookske tohtrite manu. Tõsi, ka seal tuleb komisjoniga tegemist teha, ent lootusi teie- poolsele võidule on kaugel roh- kem. Edasi tehke kõik, et teid haigeks tunnistataks (vt. «Ter- vishoiu käsiraamat» peatükid «Närvihäigused», «Peavalu», «Kõrgvererõhk» jne.) ja akadee- milisele puhkusele lastaks. Täp- sem asjade käik jäägu teie väl- ja uurida ja ellu rakendada. Kasulik on kogemuste vahetami- se korras mõne selle protseduuri suhtes kogemusi omava kaas- võitlejaga eelnevalt nõu pidada. Antud küsimuses kogenuid pole just raske leida, sest akadeemi- lise puhkuse vajadus ja sant ter- vis ilmnevad meie majas väga paljudel just enne komisjoni- eksamit.

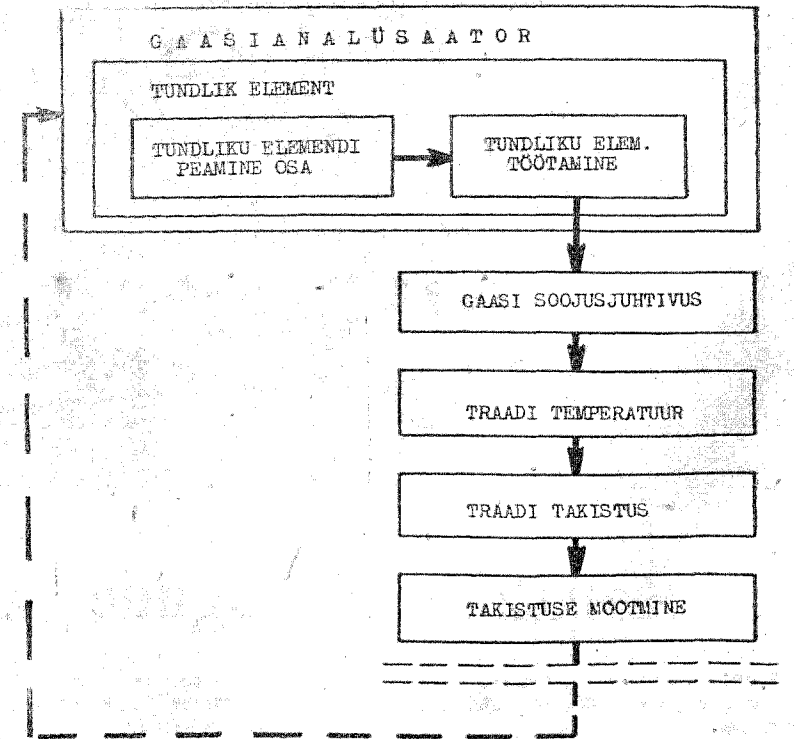
Ega mul täna teie rohkem öelda pole, eks edaspidi katsun jälle asjalikku nõu anda ja kee- rukates küsimustes sõna sekka poetada.

Alati abivalmilt diplomand Albert

KAJASID

rohkem korda üht eksamit tege- ma. Meie ajal oli rekordiks kolmeis: katsed, a'les s'is anti visale mehele töövõit. Nüüd aga pead juba kolmandal korral kom- misjoni's tegudest aru andma — on's see elu või midagi?!

Kuni selline moment kipub sageli teormehhis kätte tulema,

«ilus ja ümmargune».

5. Tutvuge meelde, et igas korralikus lauses peavad olema alus ja peasis. Lisaks nendele kas sihtis või määrus.

6. Aseõnadega tuleb olla kok- kuhoidlik.

Et taha võita, et need mõned lihtsad nõuanded oleksid üld- kehtivad. Kirjutise sihiks on vaid märkda, et paljude-pal-

jude väga tähtsate asjade kõr- val on tähtis ka väljendusviis. Kui vastus on korraliku üles- ehitusega, pakub see esteetilis- naudingut nii kuulajale kui ka vastajale enesele. Ja kõik aru- saamatused küsiva ja küsitava poole vahel jäävad iseenesest ära.

L. PIKKOV

Aruande-valimisperiood õpperühmade komsomoliorganisatsioonides

TPI komsomoliorganisatsioon seisab aruande-valimisperioodi ees.

Veebruarikuu on ette nähtud koosolekute läbiviimiseks õpperühmades, märtsis toimuvad teaduskondade koosolekud.

Kuna ELKNÜ TPI Komitee omab rajoonikomitee õigusi, siis võime me üleinstituudilise aruande-valimiskonverentsi korraldada ka iga 2 aasta tagant. Seetõttu ongi mõte viia tänavu aprillis läbi instituudi konverents üliõpilaskonnas tehtava ideoloogilise töö küsimustes.

Mida siis tuleb jälgida veebruarikuu jooksul?

Õpperühma komsomoliorganisatsioonil tuleb anda hinnang oma tegevuse kohta aasta jooksul. See kujuneb ühtlasi hinnanguks grupiorganisatori tegevusele, tema koostööle kogu instituudi organisatsiooniga. Kutsun õpperühmade komsomoliorganisatsioone kasutama aruande-valimiskoosolekuid meie organisatsiooni edasiseks mobiliseerimiseks NLKP KK otsuse «ÜLKNÜ 50. aastapäev ja noorsoo kommunistliku kasvatuses ülesanded» ja ÜLKNÜ KK III ja VI pleenumi otsuste veelgi sihikindlamale täitmisele.

Tahaksin, et tänavusel perioodil tugevneks veelgi meie organisatsiooni kindlus. Möödunud

aasta eeskujul anname jällegi välja spetsiaalsed blanketid: protokollide-aruannete vormid. Nende abil on hiljem võimalik saada teaduskondades ja instituudi komitees selget pilti valitsevast olukorrast. Õpperühma koosoleku me loeme läbiviiduks ainult sel juhul, kui sellest võtab osa teaduskonna komsomolibüroo või komsomolikomitee liige. Nendelt me ootame aruannet oma tegevuse kohta vastavas organisatsioonis ja printsiipiaalselt hinnangut õpperühma komsomoliorganisatsiooni tegevusele.

Uued tegevusplaanid järgneva semestriks tuleb koostada lähtudes eelmainitud direktiivdokumentidest.

Sellele tegevusele kaasaitamiseks omalt poolt anname rühmadele abimaterjale nende dokumentide lahtimõtestamiseks ja konkretiseerimiseks kohtadel.

Kaadriküsimused on üheks raskemaks nii kogu vabariigi komsomoliorganisatsioonis kui ka meie instituudis. Eriti halb on olnud olukord kahe viimasel aastal keemia-teaduskonnas.

Selles küsimuses me ootame abi ja omapoolest initsiatiivi juba õpperühmadelt: neil tuleb esitada omapoolsed kandidaadid komsomoliorganisatsiooni juhtivatele kohtadele, valides nendeks võimekaid ja asjalikke kom-

munislikke noori. Täpselt sama nõue kehtib ka õpperühma grupiorganisatori kohta. Ärge seda unustage!

On juhuseid, kus grupiorganisatori kohale on valitud selleks küündimatu inimene (KA-67, LA-47, LA-81, MM-82, AL-47 jt.), keda me olime sunnitud asendama teisega jooksva aruandeaasta sees. Kõik see toob kaasa tegevuse lünklikkuse. Isiklikult pooldan ma vähemalt ühe inimese kaheaastast tööd sellel tööpostil. Seetõttu pole neil õpperühmadel, kus komsorg on enast õigustanud, mõtet kiirustada tema ümbervalimisega. Ühelt poolt mõjub see positiivselt õpperühma tegevust ja teiselt poolt kergendab ka komitee tegevust, kus on kulutatud aega ja energiat grupiorganisatori väljaõpetamisele.

Tundub, et püsivate väärtuste loomiseks organisatorliku töö vilumuste saamiseks õpperühma grupiorganisatorina aastast ei piisa.

Eriti soovitan esimesel kursusel mitte kiirustada ümbervalimisega ilma tungiva vajaduseta. Esimene õppesemester mõõdu rohkem sisseelamise tähe all üldiselt kõrgema kooli eluprotsessi, kindlad tegevussuunad

ja aktiivne ellusuhtamine hakkab alles nüüd järgnema. Vastavalt ÜLKNÜ põhikirja nõuetele:

Õpperühma komsomoligrupp, kus on vähem kui 10 liiget, valib komsomoligrupi sekretäri ja asetäitja, üle 10-liikmelises grupis valitakse büroo.

Soovitame valida büroo kolmeliikmeline. Nimelt nii, et sinna kuuluks ka õpperühma vanem. TPI komsomoliorganisatsioon on pidevalt kasvanud.

1966. a. oli 1. jaanuari seisuga 2853 kommunistlikku noort

1967. a. 1. jaanuari seisuga 3126 kommunistlikku noort

1968. a. 1. jaanuari seisuga 3420 kommunistlikku noort ja

1969. a. 1. jaanuari seisuga 3408 kommunistlikku noort.

Aktiivne kasv (eriti teaduskondades) ei ole sellega proportsionaalselt suurenenud. Selle olukorra likvideerimiseks ja õpperühmade komsomoliorganisatsioonide tegevuse elavdamiseks on hädavajalik kursusebüroode loomine.

Kursusebüroode koosseis 3-5 inimest, olenevalt õpperühmade arvust, on vist kõige optimaalsem.

Nende tegevuseks jääb:

- 1) TPI komsomolikomitee ja teaduskondade büroode otsuste ja tegevussuundade ellurakendamise juhtimine õpperühmade komsomoliorganisatsioonides,
- 2) komsomoli põhikirja nõuete ja otsuste täitmise kontroll õpperühmade komsomoliorganisatsioonides.

Praktilised tööjuhendid tegevuseks saab kursusebüroo teaduskonna komsomolibüroolt, mille istungeist kursusebüroo sekretär on kohustatud osa võtma. Samuti viie läbi märtsikuus seminar teaduskondade- ja kursusebüroode liikmetele «Komsomolitöö eesmärgid ja praktika TPI-s».

Aruande-valimisperioodi edukaks läbiviimiseks on vajalik pingeline töö teaduskondade ja komitee siseorganisatsioonilise töö sektoreis.

Nõuame teaduskondadelt kindlaid graafikuid õpperühmades koosolekute toimimise aja ja koha äramärgimisega (soovitame selleks kasutada veebruarikuus ühiskondliku tegevuse aknaid) õppeplaanides).

Avaldan tänu järgmistele õpperühmade komsorgidele, kes on kohusetundlikult täitnud oma ülesandeid möödunud aruandeperioodil: Tiit Väljamäele õpperühmast TP-41, Reet Saarele õpperühmast EP-81, Urve Ürmile õpperühmast KL-101, Helju Salumäele (MN-41), Toomas Kuuskile (AV-61), Vello Hansbergile (LP-41) ja teistele.

A. VELLAMAA, ELKNÜ TPI Komitee I sekretär

tööst (teaduskonna büroo liikmed, ELKNÜ TPI Komitee liikmed). Anda hinnangud nende tööle.

5. Teaduskondade aruandlusvalimiskoosolekutel valida ka kursuste bürood ja erialabürood ning kuulata ära viimaste aruande oma tööst.

6. Kohustada komsomoligruppe komsorge kooskõlas teaduskondade büroodega garanteerima koosolekute nõuetekohane läbiviimine ja kindlustama koosolekust teaduskonna büroo liikme või ELKNÜ TPI Komitee büroo liikme osavõtt.

7. Kohustada ELKNÜ TPI Komitee bürood viima läbi uue valitud aktiivi õppused.

8. Teaduskonna büroosid kohustada valgustama aruandlusvalimiskoosolekute käiku ajalehes «Tallinna Polütehnik».

9. Kontrolli käesoleva otsuse täitmise ja ellurakendamise kohta parna ELKNÜ TPI Komitee orgsektorile ja ELKNÜ TPI Komitee II sekretärile A. Bogovskile.

ELKNÜ TPI Komitee.

ELKNÜ TPI Komitee büroo

OTSUS

1. Viia läbi aruande-valimiskoosolekud õpperühmade komsomoliorganisatsioonides 10. veebruarist kuni 8. märtsini ja teaduskondades 10.-24. märtsini ning üleinstituudiline konverents üliõpilaste ideoloogilise kasvatuses küsimustes aprilli esimesel poolel. Esindusnorm: üks delegaat 10 liikme kohta.

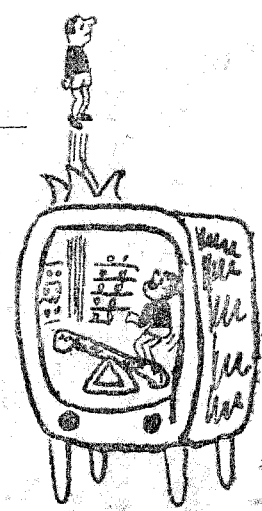
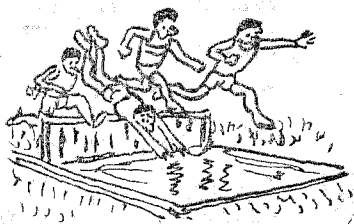
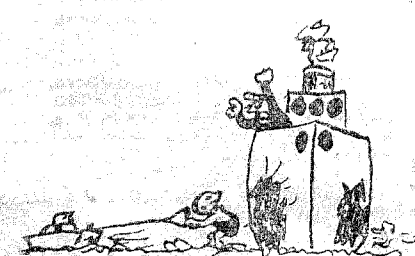
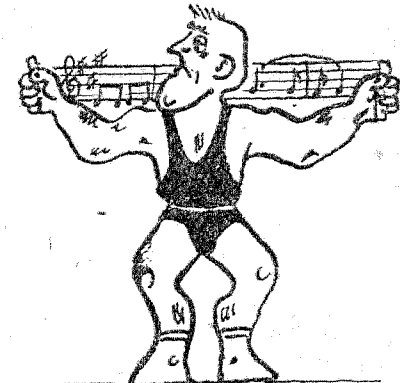
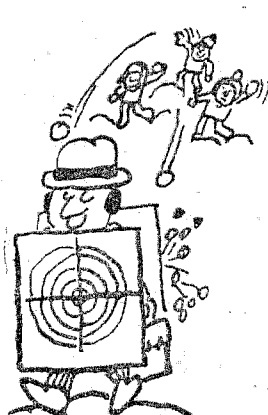
2. Kohustada teaduskondade komsomolibüroosid koostama täpne graafik koosolekute läbiviimise kohta gruppides (ära näidata toimimise aeg ja koht). Kinnitada igale teaduskonna bü-

roo liikmele kindlad õpperühmad, millele koosolekute läbiviimise eest ta vastutab.

Graafikud esitada ELKNÜ TPI Komiteesse hiljemalt 15. veebruariks.

3. Igas komsomoligrupis teostada enne koosolekut liikmete arvestuse kontroll.

4. Aruande-valimiskoosolekutel kindlustada organisatsioonilise demokraatia järgimine, arendada kriitikat ja enesekriitikat. Kuulata koosolekutel ära komsomoli juhtorganitesse valitud liikmete aruandeid nende

Teiste kogemustest

Need read on kirja pandud mõttemõlgutusena komandeerin-gult Moskva Mäeinstituuti. Sealnes päevases osakonnas on 3100 üliõpilast, neist kommunistlikke noori 2369.

Komsomolikomitee sekretärid Slava Bezdenežnoi ja Juri Zvenigorodski avasid meile meeleliki ka komitee «kõõgipoole».

MMI-s on viimastel aastatel tõusnud pidevalt õppeedukus (prõge keskmine 98%). See on paljuski kõigi organite-organisatsioonide sihikindla ja läbimõeldud koostöö tulemus. Põhiline vaev ja töö õppedistsipliini kindlustamisel, õppevõlglastega «suhtlemisel» jääb õppetöö komisjonide lahendamisele (sinna kuuluvad teaduskonna ühiskondlike organisatsioonide esindajad, dekanadi esindaja ja III, IV, V kursuse üliõpilased). Komisjoni tööd juhib teaduskonna komsomolibüroo sekretäri asetäitja õppe- ja teadusliku töö alal. Andmed jooksva õppetöö olukorra kohta hangitakse dekanadist. Komisjoni otsused on kaaluvad: igale kahekordsele hoiatusele järgneb juba ettepanek eksamatrikuleerimiseks. Küsimuste selline asetamine on taganud, et dekanat saab kogu jõu pühendada õppetöö korralduse sisulisele paremustamisele. Teiselt poolt ütlevad oma tõsise sõna negatiivsete nähtuste kohta juba tõsisema ellusuhtumise-ga vanemate kursuste üliõpilased (tõttu tulnute % on MMI-s üldse üliõpilaste hulgas suur).

Üliõpilaste teadusliku töö korraldus on meie omast erinev. Osadel teaduskondadel (näiteks füüsika-tehniline) on ette nähtud aeg, kus üliõpilased töötavad oma vabast ajast uurimislaboratooriumides.

Üldiselt on igas kateedris «teaduse tegemise» eest vastutavad õppejõud. Lepinguliselt töid on instituudil palju ja seetõttu ilma üliõpilaste kaasaloomiseta ei jõuakski neid ära teha.

Huvitav on see, et igal aspirandil on 2-3 «jüngrit». Sellistest kontaktidest saavad ka üliõpilased sageli oma diplomitööd. Juhendajate valik toimub vabalt.

I, II kursusel on kateedrite juures vastavad ringid, vanemad kursused otsivad ise omale meelepärased töid ja juhendajad.

Teaduslike tööde konverentse eraldi õppejõududele ja üliõpilastele ei korraldata. See pidi vältima juhuseid, kus tudengid tulevad välja «kergekaaluliste» töödega.

Vahelduseks «segas» meie ju-tuajamist ülimalt ürritatud noormees, kes kurtis, et einelauas ei anta enam suhkruga keefiri puhvetipidaja mugavuse tõttu! Ja Slava otsis kiiresti komitee liikme, kes läks koos noormehega asia selgitama.

Jah! Imselt on siin komsomolikomitee koht, kus asutakse kohe operatiivselt lahendama kõiki küsimusi, kust tudengit «king pigistab»!

Taoline üksteisemõistmine vaitsab ka teistes küsimustes. Garderoobis teenindavad üliõpilased, selleks ettenähtud teenistujate palgasummad lähevad aga komsomolikomitee arvele. «See on meil iseenesest mõistetav!» nentisid poisid.

Ühiselamu allub teaduskondade dekaanidele, üliõpilased paigutatakse teaduskonniti. Enamus on segaühiselamud, kus tegutses paigaline valve. Elu-olu küsimusi lahendab ühiselamu nõukogu. (Nähtavale kohale on paigutatud ü-e nõukogu ja korru-sevanemate nimed, et neid vajaduse korra oieks lihtne leida!). Igal korrusel asub 10-kohaline õppetuba, mida laoruumina ei kasutata!!!

Lahkusime kokkuleppega koh-tuda uuesti Tallinnas.

ARTO VELLAMAA

Punase Risti algorganisatsiooni tegevusest

Hiljuti toimus Punase Risti Seltsi TPI algorganisatsiooni X konverents.

Aruandest selgus, et tegevus on olnud edukas ja kõik tähtsamad plaanilised ülesanded peale doonorluse täidetud ja ületatud.

Punase Risti Seltsi liikmemaksu tasus 1968. aastal 4255 meie kollektiivi liiget. See arv on suurim kogu algorganisatsiooni tegutsesajaga kestel alates 1950. aastast.

Sanitaaralal on ette valmistatud 6 sanitaarsalga ja 20 sanitaarpostit koosseis, samuti 50 kodust põetajat ja 50 ühiskondlikku sanitaarvolinik-inspektorit. Peale TPI sanitaarala kollektiivi

vi ettevalmistuse pidasid meie tublid aktivistid arst D. Epstein ja med.-öed V. Tärk ja H. Karpa veel arvukalt tervishoiuala-seid loenguid ja vestlusi.

Mullu kujunes algorganisatsiooni komiteele üheks vastutusrikkamaks ülesandeks ÜRO korraldatud põlekiviprobleemide sümposiooni delegaatide meditsiiniline teenindamine. Meditsiiniline komisjon koosseisus sm-d A. Laur, V. Tärk, O. Kaar, J. Suurmets ja E. Lootus tuli oma kohustega hästi toime ja pälvis sümposiooni orgkomitee rahulolu ja tänu.

Konverentsil sõna võtnud seltsimehed S. Bazanova, J. Suurmets, A. Jürisson ja teised tegid

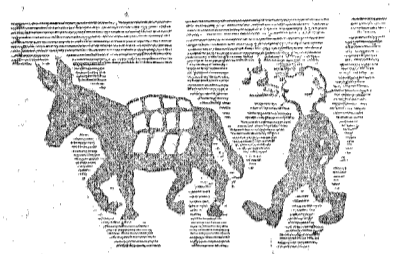
mitmeid asjalikke ettepanekuid meie tervishoiualase töö paremustamiseks.

Punase Risti Seltsi TPI algorganisatsiooni uude komiteesse valiti S. Bazanova, H. Eesmaa, O. Kaar, O. Kallaste, M. Kaska, A. Laur, E. Lootus, A. Nikolajev, L. Raudsepp, A. Sepp, R. Suurpõld ja V. Tärk.

Revisjonikomisjoni valiti D. Epstein, E. Puskar ja M. Matsujeva.

Algorganisatsiooni komitee esimesel koosolekul valiti esimeheks A. Laur, esimehe asetäitjaks O. Kaar ja sekretäriks E. Lootus.

Revisjonikomisjoni esimeheks sai D. Epstein ja sekretäriks M. Matsujeva.

Matkajad tulid kokku

mevaese ümbrusega, ees säendavad päikeses kuuskede lumised ladvad ja helgivad tuulest lühitud jää peeglikillud.

Teeme esimesi tutvusi. Oieti algab tutvumine sellest, et hakkame võõrustajatel üht kaardimängu õppima, mille nimeks on «king». Varsti on meil asi üsna selge, nii et lõpuks saavutab meid esindanud Säss tänu tugevale seljatagusele Eero ja Mardi näol koguni hõbedase teise koha. Algas on küll tubli, kuid siis tuleb sahmakas külmemat vett — Rita vastu mängides peab meie esindaja oma prügiseks tehtud selga üsna tublisti kloppima, nii et mängulust lausa ära kaob. Kõigil nalja kui palju!

Vahepeal on orud ikka sügavamaks ja mäed kõrgemaks muutunud, nii et kui buss lõpuks läbi kõrge värava suure hoone ette sõidab ja seal peatub, lõõb suusatajate silmis loitma rahulolu tuluke — oleme toredaile suusamaile jõudnud. Asume endil Bebrene Vetrinaartehnikumi ühiselamus sisse seadma, saatjaks kohalike poisikluttide uudishimulikkud pilgud.

Kell 18 kutsutakse meid pidulikule avaparaadile. TPI matkajate delegatsioon paigutatakse rongkäigu etteotsa ja orkestri mürtsudes siseneme saali. Loo-sung «Tere tulemast, sõbrad!».

Kõigi turiaadist osavõtjate kõrgemate koolide esindajate poolt heisatakse laagrilipp. Kokkutulek on alanud!

Tervitussõnad. Meie rinda kinnitavad läti neiud oma klubi märgid, meie poolt jääb kokkutuleku tähisena võõrustajatele TPI Matkaklubi embleemiga vimpel. Lilled keset talvepakast, muusika.

Pärast tublit õhtusööki algab saabumisõhtu tähistamine. Algul näitavad lätlased oma matkafilme, siis tehakse algust mängude ja tantsuga. Ette rüütles tuleb öelda, et kogu laagri vältel lasus noormeestel päris suur vastutus, sest neid oli vaid veidi üle 20, ent 80 õrnema soo esindajat ootasid endi lõbustamist ja tantsitamist. Toime tuldi!

Et seljataga on suur hulk läbisõidetud kilomeetreid ja iga-suguseid sekeldusi, muutuvad need aina unisemaks ning tantsuhuviliste read hõrenevad. Ongi paras aeg öörahu välja kuulutada. Esimene laagripäev on lõppenu. Kosutavat und!

ALEKSANDER KILK
(Järgneb)

«Mida teha vaheajal?» küsisid endilt paljud tudengid, kui selle talvise sessiooni mured jälle murtud said. Ja ega polegi kerge valida, kui lumised rajad meelitavad, aga ligi 30 pügalani küünitav pakane ähvardab nina porgandi sarnaseks muuta ning ka kinodes, teatrites või raamatulehekülgedelt on lootust naudingut leida. Meie kaheksa jaoks, kelle vaim oli juba ammugi ette valmistatud sõiduks I Balti üliõpilaste talvisele turiaadile, sellist küsimust ei tekkinud. Mõnel veel viimase eksami palavik põskedelt paistmas, suusad turjal ja hiiglaslikud pambud kõige nädalapikkuseks reisiks vajaminevaga kaasas — nii kogunes meie TPI matkajate delegatsioon ühe hilisõhtul Balti jaama. Ees seisis hüpe raudruuna turjal Tallinnast Riiga ja siis...

Aga las edasist pajatab meie kroonika.

25. jaanuar. Kell 22.52 tõmbab vedur rongi Balti jaama perrooni kõrvalt liikuma ja meie reis ongi alanud. Kõik istuvad algul veidi mõtlikena (mida võiks küll tuua eelseisev nädal?), ent varsti olemine oma uude osasse sisse elanud ja igaüks leiab sobiliku viisi, kuidas aega parajaks teha. Sahisevad raamatute lehed, tiliseb lusikas vastu teeklaasi serva, Maidu avaldab valjuhäälselt oma rõõmu edu üle bridžipartii... Kuid aeg teeb oma töö, ja üsna varsti täidab vagu-nit vaikus, mida vaid aeg-ajalt paneb veidi lainetama vaikse õõmusika soolopartii — «norskus turistikus».

26. jaanuar. Hommik leiab meid Riia jaamast. Ilm on lausa hõõbe läinud — elavhõbe kraadiklaasis vajunud öösel ligi 30 kraadi alla nulli. Kuid looduse paheduse pühivad hoogsa vastandamisega ära 3 läti neiut, kes meile vastu on tulnud. Koos läheme nende alma materi — Läti Riikliku Ülikooli — uste vahelt sisse, et endid edasise reisi vastu valmistada.

Kella üheteistkümneme paitsu hakkab igast suunast, küll üksikult ja hulgakesi, saabuma suusamundris tudengeid ning umbes tunni aja pärast on fuajee rahvast nii tulvil, et mul tekib kuri kahtlus, kas kõigile ikka bussides kohti jätkub. Tuuakse magnetofon, kinokaamerad ja filmide demonstreerimise aparaat, ükselt paistab suur korb taldrikutega... mis aga mingi äraseletamatu juhuse läbi järsku oma sisu suure klirina ja näitsikute kiljumise saatel pörandale puistab. Kiltud toovad õnne!

Ülikooli ukse ees peatuvad 4 bussi ja korrapealt valguvad nad täis suuski, jutukõminat, naerupuhvakaid, matkahuumõrit. Sõit läheb Daugavpilsis suunas, oieti küll Bebrene, mis asub umbes 200 km kaugusel Riist. Maha jääb Riia oma lu-

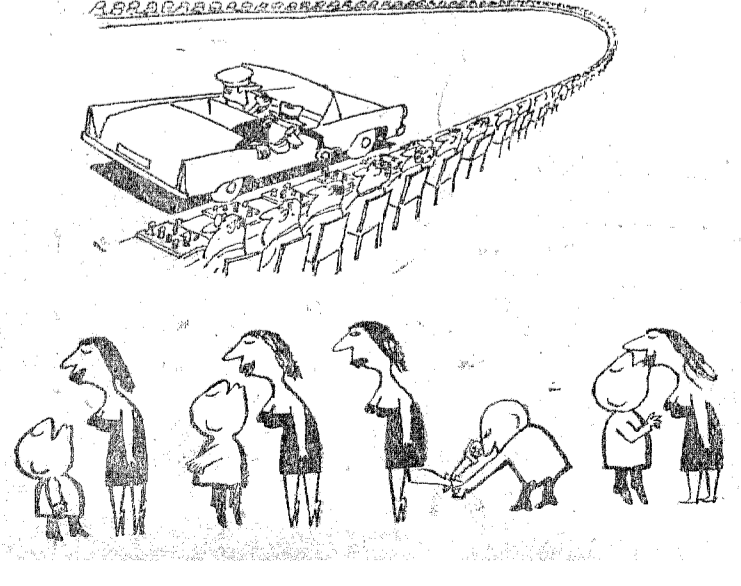
Õnnitleme!

meie pere ühte vanemat liiget ALMA-ALIIDE AMOST 75. sünnipäeva puhul.

Soovime õppekorpuse nr. 6 tublile ja töökaale valvurile veel palju õnnelikke ja rõõmurohkeid päevi ning head tervist!

meie pere ühte vanemat liiget ALMA-ALIIDE AMOST 75. sünnipäeva puhul.

Soovime õppekorpuse nr. 6 tublile ja töökaale valvurile veel palju õnnelikke ja rõõmurohkeid päevi ning head tervist!

HELDUR LÕHMUS

konna. Seejärel töötas ta Eesti NSV Rahandusministeeriumis ja õpetas Tallinnas Rahandus- ja Krediiditehnikumis. Siis katkestas raskekujuline kopsuhaigus Heldur Lõhmuse tööhõuetee mõneks aastaks. Kuid tahtejõud sai seekord võidu. Alates 1963. aastast alustas Heldur Lõhmus tööd poliitilise ökonomia kateedris vanemlaborandina. Meie kolleegid, tundsi-me teda kohusetruu, tööka ja abivalmis seltsimehena, kelle humoorikas sõna oli saanud kateedri elu lahutamatuks osaks. Ka siis, kui süvenev haigus jättis veel vähe lootust eluks, ei mürdnud Heldur Lõhmuse elutähe. Ta mõtles elule, mõtles päikesele, mõtles tööle ja oma raamatutele, mis olid tema elu peamine uhkus ja rõõm. Ta tahtis elada ja töötada, sest ta oli noor — ainult 42-aastane, kuid haigus oli tahtest tugevam.

Me ei unusta Sind, Heldur. Sinu elu ja töö jääb meile kõigile eeskujuks.

POLIITILISE ÖKONOMIA KATEEDRI KOLLEKTIV

25. jaanuaril viis raske haigus meie hulgast poliitilise ökonomia vanemlaborandi Heldur Lõhmuse.

Mälestades oma varalähkunud kolleegi, langetame pea tema vaimusuuruse, elujäävatavuse ja suure töötahte ees. Heldur Lõhmuse elu oli varasest noorusest peale täis pingelist tööd. Töö kõrval õppides suutis ta 1952. a. lõpetada Tallinnas Polütehnilise Instituudi majandusteadus-

Kavatsustest kevadsemestril

Meie tegevus algab uue eesti filmi «Hullumeelsus» vaatamisega 12. veebruaril aulas. Külla on oodata ka teose loojaid režissöör Kalju Kiiska ja näitlejat Mare Garšnekit.

Korraldame traditsiooniliseks saanud abonemendi. Nüüd on see kolmeastmeline ja koosneb tunduvalt suuremal määral riiklikust filmifondist, saabuvalt filmidest (varem olid need peaaegu eranditult laenukon-toritil saadud).

Esiolguelt planeeritud esimese astme kava on järgmine:

19.02. Dokumentaal- ja arhiivifilm ning filmikriitiku vestlus.

26.02. Uus film (nimi esialgu teadmata) ja selle arutelu.

5.03. Arhiivifilm ja dokumentaal-film, filmikriitiku vestlus.

12.03. «Ema».

Iga astme maksumus on 1.30 rubla. Seega tuleb kogu abonemendi (15 seansi) hinnaks 3.90. Abonementkaarte saab osta nagu tavaliselt matemaatika kateedrist (A-5-203) kella 10—12 ja 15—17.

Tõhusaks abiks meie kinoklubile on Nõukogude Filmikunsti Propaganda Büroo Eesti osakond (juhataja Tamara Huik). Tema kaasabil said teoks rea unikaalsete filmide läbivaatused koos filmiteadusliku saatesõnaga, loomingulised kohtumised ja eksamisessiooni ajal toimunud

kolmepäevane seminar «Abiks kinoklubidele».

NFPB Eesti osakond korraldab aprillis nõukogude filmiklassika retrospektiivse festivali. Selle kavasa on linastada neid Riiklikus Filmifondis säilitatavaid teoseid, mis meie vaatajale on kodanliku Eesti filmipoliitika tõttu vähe tuntud. Kavatsetakse korraldada loomingulisi konverentse, kohtumisi näimekamate meistritega (V. Tihonovi, T. Samoilova, S. Jurski ja teistega).

Taotletakse suvel toimuvat Moskva VI rahvusvahelise filmifestivali päevade korraldamist Tallinnas.

25. jaanuarist algas J. Tombi nim. Kultuuripalees uus filmilektoorium «Film ja aeg». Abonemende müüakse kino «Pioneer» kassas. Esimene tsükkel on pühendatud F. Fellinile (8.02.), Z. Cybulskile (15.03.), B. Bardot'le (29.03.), I. Bergmanile (5.04.) ja M. Rommle (19.04.).

NFPB Eesti osakond ootab meie filmisõprade aktiivset osavõttu. Eriti teretulnud on teie arvamusel, ettepanekud, kriitilised märkused ja soovid. Need palutakse saata kas «Tallinna Polütehnikule» või NFPB-le (Viru t. 10).

Kinoklubi pressigrupi nimel
A. GARŠNEK

SIIT ja SEALT

Turus pandi nurgakivi üliõpilasküla esimesele hoonele. Esimeses järjekorras valmib elamu 576 üliõpilasele. Kui saab valmis terve küla, leiavad seal elukorterit 3600 õppijat.

Teise maailmasõja lõpukuudel sai Anglo-Ameerika lennuväe rünnakute läbi raskelt kannatada kuulsaks saksa arhitekti Gottfried Semperi (1803—1879) kavandite järgi ehitatud Dresdeni ooperihoone.

Praegu on teoksil projekteerimistööd kunagise kauni ehitise taastamiseks endisel kujul. Ehitustööd algavad pärast 1970. aastat.

Südamlik kaastunne Sylvia Hiibusele
EMA
surma puhul.
TPI Ametiühingukomitee

Avaldame õppejõud Ivan Barinovi-le siirast kaastunnet
EMA
surma puhul.
Rektoraat
Parteikomitee,
Kateeder

Vast. toimet. V. KALPUS

TÄNUAVALDUS

Südamlik tänu kõigile, kes mind juubelinäripäeval toredate soovide ja kingitustega meelles pidasid.

Organ парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Tallinnского политехнического института газеты «Таллинский политехник».

Hind 2 kop.
Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk tn. 40/42, MB-00975